יתומים אין יעליסאוועטגראד

—):o:(—

(בילדלאך און שטריכען)

(סוף)

קורים לייזער — 8 יאהר, קורים משה — 7 יאהר, און קורים יונה — 5 יאהר. דריי ברידער — דריי יתומים, געקומען זענען זיי פון יעקאטערינאסלאוו, וואו זייער פאטער איז פון כוליגאנעס גע־הרג'עט געווארען בשעת'ן פאגראם. די מוטער איז געשטארבען פון הונגער. אין משך פון 2 יאהר האבען די אייגעוווי־נער פון שטעדטעל געהאלטען די קינ־דער. כאטש האלב געהונגערט, נאר דאך געגעסען. ענדליך אבער, איז מען מיעד געווארען זיי צו האדעווען, האט מען צונויפגענומען אביסעל געלט און אוועק־געשיקט די קינדער צו א מומען אין יעליסאוועטגראד.

לייזער און יונה זענען זעהר עהנ־ליך איינער צום אנדערן. ביידע זענען זיי שוואכע, בלייכע און ביידע זענען זיי קראנק אויף טובערקולאז. דער יונ־גערער יונה האט לאנג געליטען פון שלשול, ער איז דעריבער זעהר אויסגע־צעהרט און שוואך, מיהרסטענטיילס ליגט ער. זיינע גרויסע אויגען קוקען ווי פאר'חדוש'ט און עס דוכט זיך, אז זיי פרעגען: „וואס נאך עפעס וועט מיט אונז געשעהן?"

דער מיטעלסטער משה איז שטאר־קער פון זיינע ברידער. זעהט אויס לע־בעדיגער און מונטערער.

די אלטע מומע, א קראנקע פרוי, דאר ווי א שפענדעל, איז, פארשטעהט מען, ניט זעהר צופרידען מיט דער אומ־געריכטער מתנה און זי זוכט פארשי־דענע מיטלען, ווי אזוי פטור צו ווערען פון די דריי איבעריגע עסערס. זי אליין איז קיך, איינער איז אין קינדער־היים. איז זעהר ארים, איהרע קינדער עסען וואו זאל זי נעהמען אויף צו האדעווען די דריי יתומים? שיקט זי זיי אין דער קיך. דארט גיט מען זיי עסען און דארט האט מען זיי אויך אנגעטאן פון קאפ ביז פיס, ווייל אנגעקומען זענען זיי כמעט נאקעט. יונה איז כמעט שטענדיג קראנק און עס קומט אויס אפט איהם צו באזוכען.

תמיד טרעף איך דאס זעלבע בילד: יונה ליגט און לייזער זיצט נעבען און קוקט אויף איהם. די קינדער זענען בטבע שווייגערס און מיט גרויס מיה ענטפערען זיי אויף מיינע פראגען. דערפאר אבער ריידער זייערע אויגען, פול מיט צער און דאגה. די מומע שעהמט זיך ניט און שרייט אפט, ווי גערן זי וואלט פטור גע־ווארען פון די פרעמדע קינדער, און די קלוגע אינגלאך ערגערען זיך ניט דער־פון און נעהמען זיך ניט צום הארצען. משה איז, נעוועהנליך, ניטא אין דער היים. ער דרעהט זיך ארום צווישען די שכנים, וואו ער באקומט עפעס פון צייט צו צייט, נאר אממייסטען, ווי די מומע זאגט, פארברענגט ער זיין צייט אין ריג־שטאק, פון וואנען ער מיאוס'ט זיך ניט ארויסצובאקומען דארע שטיקלאך ברויט, און נאך אזעלכע „דעליקאטעסען". ער איז א געזונט אינגעל, און כדי צו בא־פרידיגען זיין אפעטיט איז ער גאר קיין מפנק ניט.

איך געה ארויס פון דער שטוב און מיך פארפאלגט דער טרויעריגער קוק פון דעם קליינעם יונה'ס קלוגע אויגען. דאס אינגעל איז צו מיר שטארק צוגע־בונדען, זיינע אויגען רייסען זיך ניט אפ פון מיר, גלייך ווי זיי וואלטען געווארט, אז איך קען ברענגען די ישועה. נאר דאס אינגעל האלט זעהר שלעכט. דאס גרויזאמע לעבען האט געטאן און ס'איז א גרויסער ספק, צי די ישועה וועט קו־מען פאר'ן קליינעם יונה.

גורעוויטש אברהם — 11 יאהר. דער פאטער איז פארשוואונדען געווא־רען אין דער מלחמה־צייט: די משפחה איז געלאפען פון ליטע און האבען איהם אויפ'ן וועג פארלוירען. די מוטער, א 45־יעהריגע פרוי, אויסגעדארט פון הונ־גער און נויט, ארבייט אויפ'ן טאג, אז זי איז געזונט. נאר מיהרסטענטיילס איז זי קראנק און זיצט אין דער היים.

וואוינען וואוינען די גורעוויטשעס אין א קעלער־שטיבעל. און כדי אהין אריינצוקומען דארף מען פאהמאגען די געשיקטקייט פון א קונצען־מאכער: עס איז ניטא ניט קיין לייטער, ניט קיין טרעפ. זייט איהר שוין איבערגעקומען די ערשטע סכנה, פאלט איהר ערשט אריין אין א פינסטערען קארידאר, אין וועלכען איהר קאנט לאנגזאם זיך ריה־רען, טאפענדיג די ווענט, ביז איהר קומט ענדליך צו דער וואוינונג: א נאסער און שמוציגער קעלער, נאר עטוואס באלויכ־טען, אבער דערפאר א גאנץ גרויסער פאר די בלייבית. וואס געפינען זיך דאר־טען. די מוטער מיט די צוויי קינדער שלאפען אויף הוילע „נארעס". אין מי־טען שטיב רויכערט א קאנעץ. אין קע־לער שטעהט תמיד א פארע. אט אין דער פינסטערניש וואוינט אברהם מיט זיין ברודערל און זיין מוטער. נאר ער זארגט ניט: ער איז אנגעטאן און געהט אין שולע. דארט פארגעסט ער וועגען אלע צרות אפילו וועגען רומאטיזם, וואס ער האט האפ געשפארט. די מוטער בא־גלייט מיך ביז'ן ארויסגאנג, דאנקט מיר פאר די קינדער און בעט מיך איהר אויך מיט עפעס צו העלפען.

מיט גרויס מיה און נאר מיט די קינדער'ס הילף שלעפ איך מיך ארויס פונ'ם קעלער און הויב אן מיט פארגע־ניגען איינצואטעמען די פרישע לופט. איך קוק מיך ארום און קלעהר: „טאקי־זשע וואוינען דא מענשען?" און דאך...

די משפחה באנטשיקאוו באשטעהט פון דער מוטער און דריי קינדער.

צוויי אינגלאך, 12 און 10 יאהר, בלוט־ארעמע און שוואכע. א מיידעלע — ליידט אויף שקראפעל. די מוטער, א פרוי פון 35 יאהר, מיט אן אינטעלי־גענטען אויסזעהן, א יונג און שעהן פנים און א גרויער קאפ. זי איז אן אלמנה געווארען נאך דער מלחמה. דער מאן איז קראנק געווארען אויפ'ן פראנט און איז געשטארבען אין דער היים באלד נאך זיין אומקעהרען זיך. דער פאגראם האט פארענדיגט איהר ביטער מזל. אין א קליין צימער'ל מיט אויסגעשלאגענע פענסטער און מיט א צובראכענע פאדי־לאגע, וואו אלע כלי־בית זענען עדות פונ'ם שרעקליכען חורבן: א קאמאד אין וועלכען עס פעהלען אלע שיפלאדען, א ליידיגער שראנק אהן טירען און צוויי הוילע בעטען, ניט נאר אהן קישען און קאלדרעס, נאר אפילו אהן ברעטער. די מוטער און די קינדער שלאפען אנגע־טאן אין די קליידער, וואס מען האט זיי ארויסגעגעבען אין דער קיך. קיין אונ־טערשטע וועש האבען זיי ניט. די מו־טער האט מען ניט לאנג ארויסגעגעבען פון דעם רעליעף־לאגער א קלייד מיט א מאנטעל און זי איז גליקליך וואס זי קען איצט ארויסגעהן אויף דער גאס; פריי־הער האט זי געמוזט דעם גאנצען טאג זיצען אין דער היים. איך קוק מיך ארום, ס'איז ליידיג, הויל, ניטא קיין סימן פון די נויטיגסטע שטוב־זאכען.

ס'קומט אויס נאר צו וואונדערען זיך ווי אזוי מענשען קאנען איבערטרא־גען אזא לעבען. די פרוי באנטשיקאוו בעט קיינמאל ניט, קלאגט זיך קיינמאל ניט, ס'האט מיך דעריבער זעהר געוואונ־דערט, וואס ניט לאנג איז זי צו מיר גע־קומען מיט אן איבערגעשראקען פנים און שטאמלענדיג, צי איז אמת אז די קיך וועט זיך באלד פארמאכען. „מיינע קינ־דער, האט זי שטיל געזאגט, וועט דאן אויסקומען צו שטארבען פון הונגער". איך האב זי באַרוהיגט און די ארימע פרוי איז אוועקגעגאנגען, וויינענדיג פאר פרייד. זי האט גאר ניט געהאפט אז דעם ווינטער זאלען איהרע קינדער ניט נאר זיין זאט, נאר אויך זיין אנגעטאן און קאנען געהן אין די שולע.

קוניאוועסקי משה 40 יאהר, א אנ־געבלאזען פניםאון געשוואלענע פיס. אנ־געטאן אין שמאטעס. זיין ווייב, בא־דעקט מיט א זאק, שמוציג, מיט צושוי־בערטע האר, פול מיט פעדערען פון דעם צוריסענעם קושען. „נישטא מיט וואס זיך צו צודעקען, מיט וואס זיך אפצו־וואשען" זאגט זי. אין צימער איז ליי־דיג: א טישעל, צוויי בענקלאך, און א קישעלע וואס וואלגערט זיך אויף דער פאדלאגע. קונאוועסקי'ס 2 אינגלאך, 12 און 10 יאהר, עסען אין דער קיך. זיי זענען זעהר שוואך און נוטה צו טובער־קולאז.

קוניאוועסקי איז געווען א בעל־הבית פאר זיך. דער הונגער און דער פאגראם האבען פון איהם געמאכט א יורד. זיין ווייב, וואס איז גישט געוואוינט געווען צו נויט און צו ארבייט, געפינט זיך עפעס ווי פרעמד אין דער נייער סביבה. זי געהט ארום א פאר'חושכטע און א שמוציגע, זי ווייסט ניט צו וואס זי זאל זיך נעהמען. א פנים האט זי גלייך ווי מ'האט זי נאר וואס געשלאגען איבער'ן קאפ. „איך שעהם מיך, זאגט קאניאוו־סקי, וואס מיינע קינדער, האבענדיג א פאטער, עסען אין דער קיך, נאר וואס זאל איך טאן, ווי ווערט מען ווידער א מענש. פעלען איז גרינג, זיך אויפהוי־בען אבער איז שווער. אין אזא הולך, ווי קען איך ארבייט אפילו באקומען?" זיין שלעכטער געזונט־צושטאנד פאר־שווערט נאך די לאגע. אפשר וועט ער דאך זיך ארויסדראפען?

איבער 36,000 לעצטען יאהר

„העלא, מרס. ברוק, ווייסט איהר ווער עס רעדט?"

„ניין, איך האב ניט דעם מינדסטען באגריף".

„דאס איז איירען — מיר האבען נאר־וואס אריינגעשטעלט אונזער טעלעפאן און איך האב געטראכט אז איהר וואלט גע־וואלט וויסען אונזער נומער".

„אה, דאס איז פיין, איירען, איך האב אפט געוואונשען אז אייער מוטער זאל האבען א טעלעפאן".

און אזוי קעהרט זיך ארום מרס. ברוק צו איהר צייטונג מיט א נייער און גרעסערער אפשאצונג פון דעם פאקט, אז יעדער נייער סובסקרייבער גיט צו עפעס צו דעם ווערטה פון אייער טעלעפאן".

פון דעם ריינעם צואוואוקס פון 52,018 טעלעפאנען אין אנטא־ריא און קוויבעק אין 1923, זענען מעהר ווי 36,000 (אדער 70%) אינסטאלירט געווארען אין רעזידענצען.

ביזנעס־לייט און שאפ־קיפערס זאלען ניט פארקוקען דיעזען גרויסען צואוואוקס צו דער צאהל פון די הויזהאלטערס, וואס זיי קאנען דערגרייכען דורכ'ן טעלעפאן.

Frank Kennedy
מענעדזשער.

THE BELL TELEPHONE COMPANY OF CANADA
LOCAL LONG DISTANCE TELEPHONE

יעדער בעל טעלעפאן איז א לאנג דיסטענס סטיישאן.

אין טאראנטא געפינט זיך א „באפעל־קערונג" פון אכט טויזענט כלבים

א כלב מוז האבען א געזעצליכען בעל־הבית — ווען. מען טרעפט א כלב אהן א היים איז צרות. — אזא היימלא־זער כלב קאן געכאפט ווערען. — הינט־שלעגער פאה־רען ארום און זוכען היימלאזע הינט. — מען מוז האבען „לייסענס" צו האלטען ביי זיך א הונט.

—):o:(—

פון כמעט א תושב

—):o:(—

ניט ווייניגער ווי אכט טויזענט הינט געפינען זיך אין טאראנטא. דאס איז אן אפיציעלע ציפער, וואס איז ארויס־געגעבען געווארען פון דעם דעפארטמענט וואס באשעפטיגט זיך מיט „הינטישע" אנגעלעגענהייטען. די סטאטיסטיק ווייזט אז מיט יאהרען צוריק האט זיך אין שטאדט געפונען פיעל מעהרער הינט. אבער די שטרענגע רעגולאציעס, וואס די שטאדט האט איינגעפיהרט פאר בעל־הבתים פון כלבים, האט געפיהרט דערצו, אז די הינטישע „באפעלקערונג" זאל זיך פארקלענערען.

א הונט מוז האבען א געזעצליכען בעל־הבית, וועלכער האט „לייסענס" צו האלטען ביי זיך הינט. ער מוז טראגען א ציימעל און מוז זיין פארזיכטיג ניט צו באפאלען קיין מענשען. אויב ער בא־פאלט און בייסט א מענשען, קאן די פאליציי אזא הונט דערשיסען גאר אהן א ווארנונג. ספעציעלע הינט־כאפער פאהרען ארום איבער די גאסען און גי־בען אכטונג, אז היימלאזע הינט זאלען זיך ניט ארומדרעהען איבער די גאסען און זאלען ניט שטעלען אין סכנה די לעבענס פון די מענשען, וואס געהען ארום איבער די גאסען.

א הונט דארף אויפ'ן האלז טראגען א נומער פון די „לייסענס". אויב מען טרעפט אין גאס ארומלויפענדיג א הונט אהן א „פערמיט", קאן דער הינט־כאַ־פער איהם פאנגען און אוועקפיהרען ער־גיץ, וואו מ'טוט איהם „דאס רעכט". אזעלכע היימלאזע און דאכלאזע הינט ווערען געכאפט אין די שווערע הונדער־טער. פיעל מענשען האדעווען אויס הינט און געפינען גארניט פאר נויטיג צו בא־ווארגען זיך מיט „פערמיט". זיי לאזען די הינט ארומלויפען שלינג־און־שלאנג, און היינט אדער מארגען גיט א הונט א ביס א קינד אדער אן עלטערען מענשען. ווערט באלד א טרעוואגע. מען גיט צו וויסען דער פאליציי און באלד שיקט מען א וואגען און מ'פיהרט אוועק דעם הונט אין א האספיטאל צו אונטערזוכען אויב ער איז ניט משוגע. אויב א הונט בייסט אין א משוגע'נעם צושטאנד, איז א געפאהר פאר'ן לעבען פון דעם געבי־סענעם.

ווען א הונט ווערט געכאפט אין גאס אהן א „פערמיט", קאן דער איי־גענטימער איהם אויסקויפען, ארויסנעה־מענדיג „לייסענס" אין פארלויף פון 48 שטונדען. אויב דער בעל־הבית יאוועט זיך ניט, קאן מען מיט'ן הונט טאן וואס דאס הארץ גלוסט. אמאל קאן מען דעם הונט פארקויפען פאר א דריטעל געלט, און דער איינקונפט געהט צו גונסטען דער שטאדטישער קאסע. פאר אן „ער" דארף מען צאהלען צוויי דאלאר א יאהר, און פאר א „זי" דארף מען צאהלען פינף דאלאר א יאהר. דער וואס האלט הינט אהן „לייסענס" האט אויף זיך א קלאגע און ער ווערט געשלעפט אין קאורט, פונקט ווי אלע אנדערע פארברע־כער. מען קאן אמאל הייסען באצאהלען געלט־קנס. דאס ווענדט זיך אן דעם ריכ־טער, און אלע מאל ענדיגט זיך עס מיט א דרשה אויפ'ן אדרעס פון דעם בעל־הבית.

פארגלייכענדיג די באפעלקערונג פון דער שטאדט טאראנטא איז די צאהל פון דער „הינטישער" זעהר קליין. וואס קלעקט אכט טויזענט הינט לגבי אזוי פיעל מענשען? וואס פאר א בא־טרעף האט עס? א טראפען אין ים — א שטרוי אויף שטורעמדיגע ים־כוואַ־ליעס. אנדערע שטעדט פארמאגען פיעל מעהר הינט ווי טאראנטא. פאראן מענ־שען וואס קויפען נייע הינט, נאכדעם ווי א הונט פגר'ט אוועק. פאראן אבער אנדערע מענשען, וואס קויפע שוין ניט קיין נייעם הונט, ווען א הונט פגר'ט. דאס נעהמט זיך דערפון וואס די שטאדט האט געמאכט צופיעל באשרענקונגען אין פארבינדונג מיט האלטען ביי זיך הינט. די רעגולאציעס און די מיטלען, וואס א בעל־הבית פון א הונט דארף אננעהמען כדי זיין הונט אין געזעצליכער ארדע־נונג צו האלטען, פיהרען דערצו, אז די צאהל פון די כלבים זאל זיך פארקלענע־רען.

די אפיציעלע סטאטיסטיק פון דער שטאדט לגבי דער הינטישער בא־פעלקערונג ווייזט, אז אין יאהר 1923 זענען אין שטאדט ארויסגעגעבען געווא־רען טויזענט פיער און פערציג „פער־מיטס" פאר „זי'ען" און זעקס טויזענט זיבען הונדערט און פיער און צוואנציג „פערמיטס" פאר „ער'ען". אין יאהר 1922 זענען ארויסגעגעבען געווארען זי־בען טויזענט הונדערט און זיבען און זעכ־ציג „פערמיטס".

פאראן א סך הינט וואס מוזען גע־פיהרט ווערען אויף א קייטעלע. אנדערש קאנען זיי באפאלען א פארבייגעהער און א ביס טאן. מען דארף זיין זעהר פאר־זיכטיג ווען מ'לאזט ארויס א הונט אויף דער גאס. באזונדערס דארף מען זיין זעהר שטארק פארזיכטיג, ווען מ'לאזט ארויס א הונט אויף דער גאס, דארט וואו עס שפילען זיך קליינע קינדער. אין די הייסע זומער־מאנאטען ווערען די הינט אויפגערעגט, נערוועז, סכנות'דיג. מ'טאר אין אזעלכע הייסע צייטען זיך ניט ריי־צען מיט הינט און ארויסברענגען זיי פון געדולד. פאראן א ספעציעלער ביי־זער סארט הינט, וואס זענען גרייט אלע מאל אנפאלען אויף א מענשען. מען דארף דעריבער זיין פארזיכטיג, ווען מען נעהט ארום א הונט — מעג אפילו דער ארומגעהער זיין א באקאנטער מענש פון הויז אדער א שכן.

די סטאטיסטיק האט אויך ארויס־געבראכט דעם פאקט, אז אין שטאדט געפינט זיך א גרויסע צאהל טייערע הינט וואס באטרעפען הויכען סומען.

פאראן טייערע הינט, וואס קאסטען אפ אוצרות. אן ארימאן, אדער א מיטעלער בעל־הבית וועט זיך ניט פארגינען צו אויסגעבען א פאבעלהאפטיגע סומע אויף א הונט. א גביר אבער קויפט קאסט־בארע הינט און באצאהלט דערפאר גרוי־סע געלדער. עס איז אמאל רעכט צו בא־צאהלען פאר א כלב עטליכע הונדערט דאלאר. פאראן ראמען, וואס האבען ניט קיין קינדער, און זייער גאנצע פארוויי־לונג איז אין דער געזעלשאפט פון זייע־רע הינט. מ'קאן אפטמאל לעזען אין דער פרעסע וועגען גרויסע גבירים, וועל־כע האבען אויסגעגעבען גרויסע געלדער אויף מצבות צום אנדענקען פון זייערע הינט דאס איז אפשר טראגיש, ווען א מענש אי זעלענד און ער דארף אויסגי־סען זיין צערטליכקייט אויף הינט. אבער א מענשליכער אינסטינקט איז עס אבער פארט. א מענש דארף האבען אימיצען וועמען ער זאל מיט צערטליכקייט בא־ווארפען. האט ער א מענשען — איז גוט; אויב אבער ניט — איז רעכט צו צערטלען א הונט.

וועט מען היינטיגען אויגוסט איינפאהרען צו דער לבנה אין צוועלף טעג צייט מיט דער הילף פון אזא מין רעקעטע?

נעקסט סטאפ — די לבנה!

מיט א צייט צוריק איז שוין דער־צעהלט געווארען וועגען דעם פלאן ארויפ־צושיסען א מענשען צו דער לבנה. אויף דעם פלאן ארבייט שוין פראפעסאר ר. ה. גאדדארד פון קלארק יוניווערסיטי אין וואוסטער, מאסאטשוסעטס, ארום אכט יאהר צייט. די יוניווערזיטי האט איהם נעגעבען געלד אויף זיינע פארשונגען, און אין פארלויף פון די אכט יאהר גיט זיך אפ פראפעסאר גאדדארד בלויז דערמיט.

איצט שטעהען מיר שוין נעהענטער צו דער צייט ווען די ערשטע פראבעס פון דער דאזיגער מערקווירדיגער רייזע וועלען געמאכט ווערען. פראפעסאר גאדדארד האט שוין לאנג צוריק ערקלעהרט, אז אומ־געפעהר אין אויגוסט וועט די רייזע פאר־קומען. און וואס נעהענטער די צייט רוקט זיך אן אלץ מעהר הויבט מען אן צו ריי־דען וועגען דעם ענין.

וועט טאקע די רייזע געמאכט ווע־רען? וועט מען אהויפשיסען א מענשען צו דער לבנה? ווי אזוי? און אויף וואס פאר אן אופן וועט דער מענש קומען צוריק?

די סעקרעטען פון זיינע דערגרייכו־נגען פון אכט יאהר שטודירען וויל דער פראפעסאר ניט ארויסגעבען, און דאס איז נאטירליך. ווייל אין פארשידענע לענדער טראכט מען וועגען מאכען די איי־גענע פראבעס. אבער אזוי ווי די צייט איז שוין זעהר קורץ האט דער פראפעסאר לעצטענס ארויסגעגעבען איינגע אינטער־וויס וועגען זיין פלאן.

און דער פלאן איז, אז דער מענש זאל ארויפגעשאסען ווערען ניט אין א קייל פון א הארמאט, ווי זשול ווערן האט געשילדערט אין זיין פאנטאסטישען ביך „פון דער ערד דירעקט צו דער לבנה אין 97 שעה מיט 20 מינוט", נאר דער מענש וועט ארויף אין א ראקעטע, אדער א טאר־פידא, וואס וועט פליהען פון איהר איי־גענער קראפט. זי וועט האבען אין זיך א מעכטיגען מאטאר, אויף דעם שטייגער פון א נעזאלין מאטאר פון אן אויטאמאביל וועלכער וועט זי טרייבען מיט א שנעל־קייט פון זעקס מייל א סעקונדע. וואס ווייטער איבער דער ערד אלץ שיטערער ווערט די לופט און אלץ שנעלער וועט די ראַ־קעטע פליהען. און עס איז אויסגערע־כענט, אז ווען אלץ זאל געהן כשורה וועט די ראקעטע אנקומען אויף דער לבנה אין 12 שעה צייט!

די קראפט־סטאנציע וועט זיך געפי־נען אין דעם שפיץ פון דער ראקעטע. דער־נאך וועט זיך געפינען א צימערעל פאר'ן מענשען, אדער צוויי מענשען, זיי וועלען האבען מיט זיך אלע נויטיגע זאכען, אויך טענקס מיט לופט אויף עטליכע טעג צייט. לופט איז די גרעסטע שוועריגקייט אין דער־גאנצער אונטערנעהמונג וואדום עס איז זי־כער, אז פון דער לופט פון דער לבנה וועַ־לען די מענשען ניט קענען לעבען עטליכע מינוט. אויך אין דער רוים דורך וועלכען די ראקעטע וועט דורכפליהען איז ניטא קיין לופט פארן מענשען.

איצט הויבען זיך אן די פראגעס. לא־מיר זיך פארשטעלען, אז די ראקעטע וועט שוין איינפליהען די אן ערך 240 טויזענט מייל וואס טיילט אפ די לבנה פון דער ערד אין 12 שעה. וואס וועט דאן זיין? ווי אזוי וועלען די מענשען זיך פארנעהמען מיט דער ראקעטע אויף צוריק? דא אויף דער ערד, וועט זיין איינגעארדענט אזא מעכאניזם, וואס וועט פיהרען די ראקעטע ארויף, ביז דעם שפיץ פון א הויכען טו־רעם, און דא וועט מען זי „אפלאזען". אבער אויף דער לבנה, ווי אזוי וועט מען אנשטעלען די ראקעטע אין דער ריכטונג פון דער ערד?

דאס איז איין וויכטיגע פראגע. א צווייטע פראגע איז — וועט די ראקעטע ניט אויפגעריסען ווערען אין וועג? וועט זי זיך ניט אנשטויסען אין וועג אויף אזעלכע עלעקטרישע עלעמענטען, וואס וועלען איהר פארניכטען און אראפשיקען צו דער ערד צוריק א צובראכענע? אז מען וועט לעבען וועט מען זעהן.

פיילס

לײדט ניט נאך א טאג פון בייסענדע, בלוטענדע און שמערצליכע פיילס. קיין כירורגישע אפע־ראציע נויטיג. דאקטאר טשייס'עס אוינטמענט וועט אייך זאָ־פארט פארלייכטערן און אייך געבען דויערדיגען בענעפיט. 60ס. א באקס; אלע דילערס, אדער: עדמאנסאן, בייטס און קאמ., לימיטעד, טאראנטא. סעמ־פעל באקס פריי. דערמאהנט די צייטונג און שיקט 2 סענט פאר פאסטעדזש.

וואס א פויער קאן

דער ווילנער „טאג" מעלדעט פאל־גענדעס:

אין דארף ראדוטש, ראוועך קרייז, האט דער פויער יאקוב גאוויצקי ביי־נאכט דער'הרג'עט מיט א האק זיינע 2 קינדער אינגלאך, איינעם 9 יאהר און איינעם פון 7 יאהר, וואס זענען געשלא־פען בייגאנד. ווען די מוטער האט גע־מאכט א געוואלד, איז צוגעלאפען דער טעווען דער עלטערער זוהן, פון 22 יאהר, און ארויסגעריסען ביים פאטער די האק. אבער איידער וואס האט דער פויער בא־וויזען צו פארוואונדען שטערבליך אויך די פרוי זיינע, די מוטער פון די קינדער, וועלכע איז געשטארבען אין שפיטאל.

פאליציי האט געמאכט אן אבלאווע און געפונען דעם מערדער אין א נאהענ־טען וואלד.

די סיבה פון דער שרעקליכער רציחה איז געווען וואס דער פויער האט אין געריכט פארלוירען 10 מארג ערד, וואס ער האט אהן רעכט געהאט צוגענו־מען פאר זיך בעת דער מלחמה.

די דאזיגע „עולה" — האט נאר וויצקי גע'טענה'ט — קען ער ניט פאר־טראגען. און אז ס'איז געקומען דער טאג, ווען ער האט זיך געדארפט שיידען מיט די 10 מארג ערד, האט ער באשלא־סען אומצוברענגען זיין גאנצע פאמיליע, דערנאך אונטערצינדען דעם גאנצען דארף און דעם הויף און ראן זיך אליין אויפהענגען.

אידישע קונסט אויסשטעלונג רופט ארויס גרויס אינטערעס

די אויסשטעלונג ווערט ערעפענט דעם קומענדען זונטאג אין דער פרץ שול. — דריי אידישע קינסטלער וועלען ארויסשטעלען א גרויסע צאהל ארבייטען אין מאלעריי און סקולפטור.

די באקאנטמאכונג, אז דעם קומענ־דען זונטאג ווערט ערעפענט א אידישע קונסט אויסשטעלונג האט ארויסגערופען א גרויסען אינטערעס אין די קרייזען וואו מען האט א ווארימע באציהונג צו דער אידישער קולטור. עס איז צום ערשטען מאל, אז אזא אויסשטעלונג ווערט ארגאנ־זשירט און דער אינטערעס איז דעריבער זעהר גרויס.

די אויסשטעלונג פארשפרעכט צו זיין זעהר אינטערעסאנט. עס וועלען דארט זיין מעהר פון הונדערט בילדער און ארום צוואנציג סקולפטור־ארביי־טען — קונסט־ווערק פון די באקאנטע דריי קינסטלער ש. סאבעליאוו, י. דיינאוו און מ. קיילער. די קינסטלער זענען גוט באקאנט דעם היגען עולם. איינצעלנע ווערק זייערע האט מען אפט געזעהן אויף די היגע אלגעמיינע אויסשטעלונגען און די איצטיגע אויסשטעלונג וועט געבען א געלעגענהייט געניי צו באקאנען זיך מיט זייער אלזייטיגען שאפען.

זונטאג אוונט וועט די אויסשטעַ־לונג ערעפענט ווערען אין דער פרץ שול, בעווערלי סטריט. ביי דער ערעפענונג וועלען די קינסטלער אליין האלטען קור־צע רעדעס וועגען קונסט. עס וועט אויך זיין א מוזיקאלישע פראגראם אין וועל־כער עס וועלען זיך באטייליגען דער פיא־ניסט מאקס מילער, דער זינגער י. לעווין און א פאר אנדערע לאקאלע קרעפטען.

סיטי פראפערטיס פאר סייל

פארזיגעלטע טענדערס אדרעסירט צום טשערמאן פון דער טאראנטא טראנספארטיישאן קאמישאן וועלען אויפ־גענומען ווערען ביז נאכמיטאג (סטאנדארד צייט) דינסטאג, דעם 8־טען יולי, 1924, פאר'ן איינקויף פון אירגענד־וועלכע פון די פאלגענדע פראפערטיס:

1. 38 בערוויק עוועניו, בריק וואוינונג.
2. בערוויק עוועניו, 30 פוס לעדיגע לאט.
3. 44 בערוויק עוו., בריק סעמי־דעטעטשט וואוינונג.
4. 46 בערוויק עוועניו, סעמי־דעטעטשט וואוינונג.
5. 50 בערוויק עוועניו, בריק וואוינונג.
6. 54 בערוויק עוועניו, בריס וואוינונג.
7. בערוויק עוועניו, בריק וואוינונג.
8. בערוויק עוועניו, 51 פוס לעדיגע לאט.
9. בערוויק עוועניו, בריק וואוינונג.
10. 86 בערוויק עוו., סעמי־דעטעטשט בריק וואוינונג.
11. בערוויק עוו., סעמי־דעטעטשט בריק וואוינונג.
12. 70 בערוויק עוו., סעמי־דעטעטשט בריק וואוינונג.
13. 47 בערוויק עוו., סעמי־דעטעטשט בריק וואוינונג.
14. בלור סטריט וועסט, 32 פוס לעדיגע לאט. נארט סייד, 137 פוס איסט פון דאנדעס סטריט.
15. בראדוויו און עריגדעיל, נארט־איסט קארנער, 50 פוס לעדיגע לאט.
16. קאלעדאניא ראוד, 40 פוס לעדיגע לאט, וועסט סייד, 60 פוס נארט פון סט. קלעיר.
17. דאנדעס סטריט וועסט און ווינסענט סטריט, סאוט־איסט קארנער, 50 פוס לעדיגע לאט.
18. דאנדעס סטריט וועסט, 50 פוס לעדיגע לאט, נארט־סייד, 162 פוס וועסט פון ראנימעד ראוד.
19. דאפלעקס עוועניו, אומרעגולער לעדיגע לאט, סאוט סייד 100 פוס. נארט פון בראנזוויק עוועניו.
20. 21 און 23 איגלינטאן עוועניו און די ארומיגע לע־דיגע לאט, טאטאל פראנטיידזש 283 פוס, סעמי־דע־טעטשט פריימד וואוינונג.
21. 644 לענסדאון עוו., בריק סטאר און וואוינונג.
22. לאטרעל עוו., 33 פוס לעדיגע לאט, וועסט סייד, 60 פוס סאוט פון דענפארד עוועניו.
23. מערטאן סטריט, לאט אויף דער סאוט סייד, פראנ־474 פוס, מיט דריי גאלוואניזירטע שעדס, 1,329 פוס איסט פון יאנג סטריט.
24. קווין סטריט וועסט און ראנסעסוועילס עוו., נארט־איסט קארנער, בריק און פריים סטאון.
25. ראנסעסוועילס עוו., 274 פוס לעדיגע לאט. וועסט סייד, נארט פון דעם אריינגאנג אין ראנסעסוועילס קאר הויז.
26. 42 ראנסעסוועילס עוו., בריק וואוינונג.
27. 44, 46, 48 און 50 ראנסעסוועילס עוועניו, דאבעל דאפלעקס, בריק וואוינונג.
28. ראיס און סט. קלערענס עוו., סאוט־וועסט קארנער, 77 פוס לעדיגע לאט.
29. 39 סאניסייד עוו., בריק וואוינונג.
30. וועסטאן ראוד און נארטלענדס עוו., נארט־איסט קארנער, 42 פוס לעדיגע לאט.
31. נארט יאנג סטריט, 304 פוס לעדיגע לאט, וועסט סייד, פונקט נארט פונ'ם אריינגאנג אין איגלינטאן קאר הויז.
32. נארט יאנג סטריט, וועסט סייד, 116 פוס, לעדיגע לאט, פונקט נארט פון דעם טראליי־באס־אריינגאנג צום אגלינטאן קאר הויז.

די אנגעבונגען וואס ווערען דערמאנט אין דיעזער אדווערטייזמענט זענען בלויז אומגעפעהר, און פלענער און דעסקריפשאנס פון די אויבענדערמאנטע פראפערטיס אין אירגענד־וועלכע אנדערע מעגליכע אינפארמיישאנס קאן מען באקומען ווען מען ווענדעט זיך אין קאמישאנס בילדינג דעפארטמענט, 35 יאנג סטריט טאראנטא.

טענדערס קאנען צוגעלאזען ווערען אויף א קעש־באזיס אדער לויט דעם דיפוירד פיימענט פלאן מיט א מי־נימום קעש־פיימענט פון 25 פראצענט און דער באלאנס ווערט פארנאנדערגעווארפען אויף א פעריאד פון פינף ביז צעהן יאהר אין גלייכע פיימענטס. וואס טראגען א ינטערעסט צו זעקס פראצענט אויף די ניט איינגעצאהלטע געל־דער און דער „דיעד" ווערט ארויסגעגעבען ווען מען ענדיגט צאהלען דעם גאנצען פיימענט.

טענדערס פאר יעדע פון די איבענדערמאנטע פראפערטיס דארפען געמאכט ווערען באזונדער און א דעפאזיט פון 5 פראצענט פון דעם טענדער פרייז אין קעש אדער מארקירטען טשעק מוז אריינגעשיקט ווערען מיט יעדען טענ־דער. יעדער טענדער דארף בלייבען אפען פאר אנג עהמען ביי דער קאמישאן פאר דרייסיג טעג פון דעם טאג פון דעם דערמאנטען 8־טען יולי, 1924, און אויב אין דער דאזיגער צייט וועט דער טענדערער קריגען א נאכריכט אז מען נעהמט אן זיין אפער, דארף ער באלד אויספילען אן אגרימענט פאר קויפען אויף א פארם, וואס דארף גוטגעהייסען ווערען ביי דעם סאליסיטאר פון דער קאמישאן. איז פאל ער פארפעהלט עס צו טאן, דארף דער דעפאזיט וואס איז געמאכט געווארען מיט'ן טענדער ווערען דאס אייגנטום פון דער קאמישאן און זי קאן אננעהמען אירגענד־וועלכען אנדער אפער פאר די לענדערייען וואס דער טענדער דארף קויפען.

עס איז ניט קיין מוז צו אננעהמען דעם העכסטען אנבאטער.

D. W. HARVEY,
דזשענעראל־מענעדזשער
Toronto Transportation Commission.